

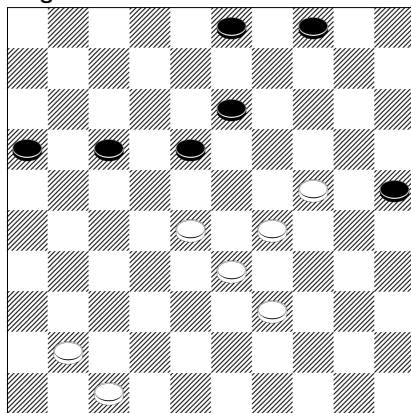
DAMMEN TON SIJBRANDS De beste prestatie uit de carrière van Ed Holstvoogd

Uiteraard hebben de meeste herinneringen die ik aan Ed Holstvoogd (1943-2010) bewaar, betrekking op de jaren zeventig. En dan in het bijzonder de periode augustus-oktober 1973, toen Holstvoogd mij drie maanden lang met raad en daad ter zijde stond, als sparring partner én als secondant, bij de WK-match tegen Andreiko. Ook ná de jaren zeventig zijn Holstvoogd en ik contact blijven houden, zoals ik al eerder liet doorschemeren. Maar ditmaal is het juist een van mijn *eerste* herinneringen die ik met de lezer wil delen. Daartoe gaan we terug naar mei 1964, toen in Huissen een sterk bezet internationaal toernooi werd gehouden.

Holstvoogd was die tienkamp voortreffelijk begonnen met overwinningen op Hisard (!) en Hugo Verpoest. Een nederlaag op de vierde dag tegen Kouaté had hem weer enigszins teruggeworpen in het klassement, maar desondanks had hij bij aanvang van de slotronde nog steeds een goede kans om het toernooi als – desnoods gedeeld – winnaar af te sluiten. Daartoe zou hij echter zelf van hekkesluiser Dionis (3 uit 8) moeten winnen, terwijl Bart van Aalten (voorlaatste met 5 punten) op z'n minst remise moest spelen tegen koploper Saint Fort.

Dit laatste scenario was verre van onwaarschijnlijk, want Saint Fort had liefst 44 zetten lang inferieur klassiek spel. Helaas zou Van Aalten vanuit een 11x11-stand binnen drie zetten twee zware

Diagram 1

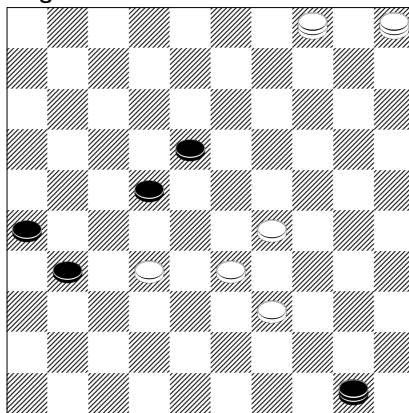

fouten maken, waardoor de toernooizege naar de Haïtiaan ging.

Maar dat is niet waar het mij om te doen is. Het gaat mij om het praatje dat Holstvoogd en ik tijdens die slotronde maakten. Waarbij men moet weten dat ik, als deelnemer aan de jeugdgroep (ik was nog maar 14), in dezelfde speelzaal als de meesters en grootmeesters mocht vertoeven.

In dat terloopse gesprekje nu zei Holstvoogd dat hij zichzelf niet meer zag winnen. Ik hoopte echter juist heel erg dat hij wel zou winnen: van alle jonge dammers die op dat moment van zich deden spreken, was hij de meest talentvolle én – veruit – de aardigste! Daarom antwoordde ik dat wie van Hisard kan winnen, helemaal van Dionis moest kunnen winnen.

Diagram 2

Er zal wel geen causaal verband zijn geweest, maar toch: Holstvoogd won! Samen met Kouaté eindigde hij op de tweede plaats, vóór cracks als Deslauriers, Hisard, Verpoest en de oud-kampioenen Wim de Jong en Jan Bom. Het was de beste prestatie uit zijn carrière!

Over die spannende slotpartij tegen de Fransman Dionis, die in zekere zin, en paradoxaal genoeg!, tevens het *einde* van Holstvoogds loopbaan-als-dammer markeerde (waarover volgende week méér), zou veel interessants te melden zijn. Maar met het oog op de beschikbare ruimte beperk ik mij tot de originele finale van het desbetreffende duel.

Zie diagram 1

Zo stond het na Dionis' 45ste zet 11-16. Wit heeft mooi en veelbelovend aanvals-

spel. Maar analytisch is het waarschijnlijk niet voldoende voor de winst - Holstvoogds pessimisme (zie boven) was natuurlijk niet nergens op gestoeld. Er volgde evenwel:

46.28-23 16-21 47.23x12 17x8 48.41-37 8-12 49.33-28 21-27 50.28-23 13-18 51.47-42 18-22 52.42-38 12-17 53.24-19 25-30?? 54.19-13?? (beiden overzien de verborgen finesse 54.39-34!! en 55.38-33 +) **54...4-10 55.38-33 10-14?** (met deze paniekerige zet maakt zwart het zich onnodig moeilijk) **56.13-9! 30-35 57.9x20 35-40 58.20-14 40-45 59.14-10 3-8!** (houdt wit terecht van veld 4 af) **60.10-5 17-21 61.23-19! 8-12?**

De beslissende fout. Zwart kon nog ontsnappen door met 61...22-28!! 62.33x31 45-50 63.39-34 8-13!! 64.19x8 21-27 65.31x22 50x3 tijdelijk naar een 4x1-eindspel af te wikkelen...

62.19-14! 21-26 63.14-9 12-18 64.9-4! 27-31 (op 64...45-50 doet wit 65.37-31! 26x37* 66.5x46 +) **65.37-32 45-50** (einde-lijk lijkt zwart dam te kunnen halen)

Zie diagram 2

In de tweede diagramstand kán wit de remise-dreiging 66...31-37! en 67...22-28 = met het triviale 66.29-24 pareren. Maar er is ook nog een andere, veel fraaiere mogelijkheid:

66.29-23!! (een elegante combinatie, waarbij twee van de drie dammen van het bord verdwijnen) **66...18x27 67.39-33! 50x28 68.5x21!! 26x17 69.4x36** Zwart geeft het op.